

Bærekraftsrapport ODIN Forvaltning

2019

Innhold

Kort om ODINs bærekraftsarbeid	3
Pessimister, optimister eller realister	4
Slik jobber vi	6
Oversikt over våre fond	9
Hva vi har gjort i 2019	11
Årshjulet	12
Selskapsdialog i 2019	13
Strategi og rapportering	20
Utelukkelse og observasjon	21
Karbonavtrykk	22
Samarbeid og utvikling	24
Walk the talk	25
Målsetting 2020	26

ODIN er en aktiv, ansvarsfull og langsiktig forvalter. Vår hovedoppgave er å arbeide for å skape god, langsiktig avkastning for kundene våre.

Som langsiktige eiere i selskapene vi investerer i foretar vi grundige analyser av selskapenes historikk, risiko og muligheter fremover. I dette arbeidet er ESG-kriterier en viktig del. ESG er en forkortelse for Environmental (Miljø), Social (Samfunn) og Governance (Selskapsstyring). I denne rapporten vil vi hovedsakelig bruke ordet bærekraft når vi snakker om ESG.

Vi er aksjeplukkere, og selektive i utvelgelsen av selskaper vi ønsker å investere i. Bærekraftskriterier påvirker selskapenes verdiskaping over tid, og vurderinger knyttet til bærekraft er derfor et sentralt element i alle investeringsbeslutninger. Dette gjelder også investeringsbeslutninger i våre rentefond. Fordi bærekraft og verdiskaping henger tett sammen har forvalterne incentiver til å drive aktivt eierskap.

Som aktive forvaltere har vi i løpet av 2019 stemt på samtlige generalforsamlinger for selskapene vi er investert i, vi har deltatt i flere valgkomiteer, og vi har naturligvis vært i dialog med flesteparten av selskapene om spesifikke hendelser, strategi og rapportering. Vi har også dykket dypere ned i temaene i vårt årshjul for 2019 – og høstet kunnskap fra ekstern ekspertise for å forbedre egen kunnskap, og for å kunne stille bedre spørsmål og krav til selskapene vi investerer i.

Vi har i løpet av 2019 opprettet en ESG-komite i ODIN. Dette vil være et forum hvor vi diskuterer ulike problemstillinger og forankrer avgjørelser i hele organisasjonen. I tillegg til å ha fokus på dette i selskapene vi investerer i, søker vi også som selskap å bli mer bærekraftig. Dette er noe vi vil bruke tid på i året som kommer. Vi vil i løpet av 2020 blant annet utarbeide klimaregnskap og har som målsetning å være klimanøytrale innen utgangen av 2020.

I denne rapporten kan du lese mer om hvordan ODIN jobber med bærekraft, og hva vi har gjort i 2019.

God lesing!

BJØRN EDVART KRISTIANSEN
KST. ADMINISTRERENDE DIREKTØR

Pessimister, optimister eller realister

Vi kan dele verden inn i de som er optimister, som setter søkelys på positive endringer og muligheter, og de som er pessimister, som tenker at ting var bedre før og som fokuserer på de negative endringene i verden. Noen vil kanskje si at det også finnes de som er i midten, «realistene», som ser ting som de er, som hverken er optimistiske eller pessimistiske, men kun forholder seg til faktabaserte problemstillinger og løsninger.

Når vi nå står overfor en trussel som potensielt kan endre de grunnleggende vilkårene for et godt liv for store deler av jordens befolkning, er det nærliggende å spørre seg om det er optimisme, pessimisme eller realisme som vil gjøre oss best rustet til å møte denne trusselen. Konsekvensene av menneskeskapte klimaendringer krever handling på politisk nivå, det krever handling fra hver enkelt av oss, og det krever handling fra næringslivet og institusjoner som har ressurser, kunnskap og påvirkningskraft til å styre verden i en ny og bærekraftig retning.

De fleste av oss ønsker ikke å høre på klimapessimistene, de som hele tiden påpeker at vi i flere tiår har levd en livsstil som ikke er bærekraftig, som med hvert oljefat brent har røvet våre barn og barnebarn for en trygg fremtid. Det måtte et barn til, en 16 år gammel jente, og ja, klimapessimist om du vil, for å få verden til å våkne opp til realitetene, og ta inn over seg klimapessimistenes budskap. Greta Thunberg må nå gi fra seg stafettspinnen til optimistene. Til de som ser løsningene og som er villige til å ta de tøffe valgene fordi de tror på en bedre fremtid hvor vi klarer å bremse klimautslippene ved hjelp av ny teknologi og endringer i vår livstil. Vi trenger også en dose realisme, i form av at vi må prioritere de tiltakene som er mest gjennomførbare og som vil ha størst positiv effekt, ikke symboltiltak som kun gir god samvittighet, men ingen reell effekt.

Små og store problemstillinger

Selv om klimakrisen er uten sidestykke i omfang, har den likheter med mange små og store problemstillinger vi som samfunn har måttet takle gjennom historien. Kapitalismen har skapt en fantastisk velstandsøkning, men på veien har lover og regler, og et sterkt moralsk kompass vært nødvendig for å begrense de negative bieffektene - på miljøet, på samfunnet og på enkeltmennesket. Veien til dagens velstand har vært, og er, full av dilemmaer.

Dilemmaer

Vår jobb, som forvaltere av andres penger, er også full av dilemmaer. Mange «grønne» selskaper er nå så høyt priset i aksjemarkedet at det er lite sannsynlig at de vil gi god fremtidig avkastning til oss som aksjonærer. Andre selskaper sitter potensielt med løsningen på en eller flere utfordringer, men det er usikkert om de noen gang vil oppnå lønnsom drift. Er det sånn at vi må gi slipp på avkastning for å investere med god samvittighet? Går våre andelseiere glipp av avkastning fordi vi ikke er villige til å investere i «skitne» selskaper selv om de er lavt priset og lønnsomme? Hvordan forholder vi oss til en verden hvor spillereglene på mange måter vil endre seg drastisk de neste 5-10 årene?

Vår tilnærming til disse dilemmaene henger tett sammen med vår investeringsfilosofi og måten vi setter sammen porteføljer på. Vi har konsentrerte fond som inneholder mellom 25 og 40 selskaper. Det betyr at vi kan gjøre grundige analyser av hvert enkelt selskap og at vi ikke trenger å kompromisse på de krav vi stiller til ansvarlighet, eller på våre krav til avkastning. Vi kan være aktive eiere ved å ha en løpende dialog med våre selskaper for å lære om problemstillingene de møter i det daglige, utfordre deres bærekraftsarbeid og sørge for at ord blir til handling.

ODIN-modellen

Vår langsiktige tilnærming til våre investeringer leder oss mot de selskapene som har vilje og evne til hele tiden å forbedre seg for å tilpasse seg fremtidige krav i en verden som er i stadig endring. Vår dialog med selskapene om bærekraft handler vel så mye om å få en forståelse for ledelsens generelle evne til å tenke langsiktig, og til å ta hensyn til ulike risikofaktorer. Eierstyring, ledelse og selskapskultur er viktig for verdiskaping. Vi ser at de selskapene hvor bærekraftsarbeid er godt forankret hos ledelse og styre, og også godt integrert i selskapskulturen, er selskaper som er bedre enn andre til å levere lønnsom vekst over tid. Her finner vi flere selskaper, på tvers av bransjer, som klarer å skape verdier for både samfunnet og for aksjonærene. For skal det skje en reell endring krever det at alle bidrar.

Vi er åpne om hva vi gjør, hva vi eier og hva vi tror på. Det gjør oss mottakelige for, forhåpentligvis konstruktiv, kritikk fra en rekke ulike hold. Slik kan vi bli bedre i vårt bærekraftsarbeid.

Neste gang du leser i avisen om bærekraftig finans, om at nå må kapitaleierne ta grep og sørge for at de investerer kapitalen i bærekraftige selskaper, må du huske på at du gjennom din fondsinvestering er en kapitaleier.

Vi forsøker etter beste evne å forvalte din kapital på en ansvarlig måte, som vil gi deg god avkastning til lav risiko, samtidig som din kapital blir en del av løsningen på de problemene vi som samfunn står overfor, ikke en del av problemet.

ANE S. RONGVED
BÆREKRAFTSANSVARLIG

Slik jobber vi

Vi er aksjeplukkere, og selektive i utvelgelsen av selskaper vi ønsker å investere i. Bærekraftskriterier påvirker selskapenes verdiskaping over tid, og vurderinger knyttet til dette er derfor et sentralt element i alle investeringsbeslutninger, og gir også forvalterne incentiver til å drive aktivt eierskap. Vi signerte i 2012 FN's prinsipper for ansvarlige investeringer. Dette går ut på at vi forplikter oss til å gjennomføre og rapportere på hvordan vi inkluderer ansvarlighet og bærekraft i våre selskaps- og porteføljevurderinger. Dette gjelder også for rentefond.

Vi kan oppsummere vårt arbeid i tre deler;

Slik jobber vi med alle fond

1. Integrasjon – som vil si at bærekraftshensyn integreres i diskusjoner og investeringsbeslutninger

2. Aktivt eierskap – som vil si at vi er aktive eier i selskapene vi er investert gjennom selskapsdialog og utøvelse av vår stemmerett på generalforsamlinger

3. Utelukkelse og observasjon – som vil si at vi velger bort enkelte selskaper på bakgrunn av adferd og/eller hvilke produkter/tjenester selskapet tilbyr. Dersom adferd/produkter endres i selskaper vi eier, settes selskapene på observasjonsliste

INTEGRASJON

innebærer blant annet at vi gjør bærekraftsanalyser av selskapene vi investere i. Alle selskaper vi investerer i presenteres for forvaltningsavdelingen, og her skal også en bærekraftsvurdering inkluderes. Det vil si at vi vurderer risiko og muligheter knyttet til bærekraft fremover, samt hvordan styret og ledelse er satt sammen for å håndtere dette. Utover dette gjør vi jevnlig gjennomlysninger av porteføljene våre. For å kunne gjøre gode vurderinger er tilgang til informasjon essensielt, og vi bruker informasjon fra flere kilder. Både offentlig tilgjengelig informasjon som årsrapporter, NGO-rapporter og lignende, men også informasjon fra møter med representanter fra sel-

skapsledelsen i aktuelle selskap og fra analytikere. Vi bruker også eksterne analysebyråer for objektive vurderinger av selskaper. For tiden bruker vi analysebyrået Sustainalytics som gir oss tilgang til deres selskapsdatabase og analytikere, samt analyse knyttet til produktinvolvering og hendelser.

AKTIVT EIERSKAP handler om å bruke vår stemme som aksjonærer, både gjennom å stemme på generalforsamlinger og gjennom dialog med selskapene vi investerer i. Vi deltar også i valgkomitéer. Målet er å skape bevissthet og påvirke selskapene til forbedring.

På den måten kan selskapene bli bedre rustet til å takle de ulike problemstillingene de kan møte på, noe som også vil gagne aksjonærene. Vi har som målsetning å stemme på alle generalforsamlinger i selskapene vi er investert i. For å gjennomføre dette på best mulig måte bruker vi tjenester fra ISS Proxy Voting Service, der vi mottar forslag til stemmegivning basert på bærekraftshensyn. I dialog med selskapene vi er investert i er dette typisk knyttet til spesifikke hendelser, rapportering eller tematikk som vi setter fokus på. Dersom det skjer noe i selskapene vi er investert i vil vår første handling være dialog. Dersom vi ikke ser evne eller vilje til endring vil vi selge våre aksjer i selskapet. Som følge av våre konsentrerte porteføljer er vi i mange tilfeller store eiere i selskapene vi er investert i og vår stemme blir hørt. I de tilfellene der vi ikke er store eiere kan det være lurt å samarbeide med andre investorer.

UTELUKKELSER OG OBSERVASJON er virkemidler vi bruker dersom det dukker opp noe i selska-

per som kan være i strid med våre retningslinjer. Som aktiv forvalter er vår fremgangsmåte for å sette sammen porteføljene selskapsorientert, og vi har i utgangspunktet ikke like stort behov for eksklusjonslister over selskaper vi ikke vil skal havne i porteføljene. Det vil si at alle selskapene vi er investert i er grundig analysert og valgt inn etter en lengre prosess.

En rekke selskaper vil bli utelukket som følge av en helhetlig vurdering av selskapets risikoprofil og fremtidsutsikter der relevante bærekraftskriterier spiller en viktig rolle. Samtidig er det visse sektorer og enkelt-selskaper vi unngår ut ifra hvilke produkt de tilbyr og/eller selskapets atferd. Vi gjør vurderingene på basis av egne kriterier og Statens Pensjonsfond Utland (SPU) sine kriterier. Vi følger også eksklusjonslisten til SPU og selskapene som utelukkes av SPU fjernes fra vårt investeringsunivers.

Vi utelukker selskaper som har mer enn følgende prosent:

0%
av omsetningen knyttet til kontroversielle våpen

5%
av omsetningen knyttet til produksjon av tobakk

5%
av omsetningen knyttet til utvinning av termisk kull eller som baserer vesentlige deler av sin virksomhet på termisk kull

5%
av omsetningen knyttet til utvinning av oljesand

5%
av omsetningen knyttet til pornografi

(Enkelte fond utelukker ytterligere kategorier)

Slik jobber vi

ADFERDSBASERT

Selskap vil også bli utelukket eller plassert på observasjonsliste ved mistanke om alvorlige og systematiske brudd på allment aksepterte normer. Vi forventer at selskapene vi investerer i opptrer i tråd med prinsippene i FN Global Compact. Disse prinsippene handler om menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter, miljø og anti-korrupsjon.

Selskapene vi investerer i skal opptre i tråd med prinsippene i FN Global Compact:

1

Bedrifter skal støtte og respektere vern om internasjonalt anerkjente menneskerettigheter

2

Bedrifter skal påse at de ikke medvirker til brudd på menneskerettighetene

3

Bedrifter skal holde organisasjonsfriheten i hevd og sikre at retten til å føre kollektive forhandlinger anerkjennes i praksis

4

Bedrifter skal sikre at alle former for tvangsarbeid avskaffes

5

Bedrifter skal sikre at barnarbeid reelt avskaffes

6

Bedrifter skal sikre at diskriminering i arbeidslivet avskaffes

7

Bedrifter skal støtte en føre-var tilnærming til miljøutfordringer

8

Bedrifter skal ta initiativ til fremme av økt miljøansvar

9

Bedrifter skal oppmuntre til utvikling og spredning av miljøvennlig teknologi

10

Bedrifter skal bekjempe enhver form for korrupsjon, herunder utpressing og bestikkelser

Ytterligere spesifisering av kriterier er tilgjengelig i våre retningslinjer.

Oversikt våre fond

AKSJEFOND

ODIN Norge	✓ ✓ ✓ ✓
ODIN Norden	✓ ✓ ✓ ✓
ODIN Sverige	✓ ✓ ✓ ✓ ✓
ODIN Europa	✓ ✓ ✓ ✓ ✓
ODIN Global	✓ ✓ ✓ ✓ ✓
ODIN Emerging Markets	✓ ✓ ✓ ✓ ✓
ODIN USA	✓ ✓ ✓ ✓ ✓
ODIN Eiendom	✓ ✓ ✓ ✓ ✓
ODIN Small Cap	✓ ✓ ✓ ✓ ✓

KOMBINASJONSFOND

ODIN Aksje	✓ ✓ ✓ ✓
ODIN Horisont	✓ ✓ ✓
ODIN Flex	✓ ✓ ✓
ODIN Konservativ	✓ ✓ ✓
ODIN Rente	✓ ✓ ✓

RENTEFOND

ODIN Likviditet	✓ ✓ ✓
ODIN Norsk Obligasjon	✓ ✓ ✓
ODIN Europeisk Obligasjon	✓ ✓ ✓
ODIN Kreditt	✓ ✓ ✓

OVERSIKT OVER HVILKE VIRKEMIDLER FOR BÆREKRAFTIG FORVALTNING SOM BENYTTES I DE ULIKE FONDENE:

Integrerer ESG

- Screening
- Viktig i investeringsprosessen

Velger bort

- Kontroversielle våpen, tobakk, pornografi, kull & oljesand
- Systematiske og alvorlige normbrudd

Dialog

- Proaktiv og reaktiv dialog med selskaper

Aktivt eierskap

- Stemmer på generalforsamlinger
- Deltakelse valgkomité

Velger bort fossil energi

- Selskaper som utvinner olje, gass og kull

Hva vi har gjort i 2019

Vi følger opp utviklingen i selskapene vi er investert i, samtidig som vi leter etter nye kandidater til fondene. Vi jobbet videre med vår tilnærming til bærekraft i våre porteføljer, både knyttet til rapportering og forbedring av eksisterende prosesser. Vi har oppdatert våre retningslinjer, og også jobbet tett med SpareBank 1 Gruppen, vår eier, med utvikling av felles retningslinjer for bankene i SpareBank 1 Gruppen.

Utover dette har vi også jobbet med ODINs tilnærming for bærekraft internt. Vi har i løpet av året opprettet en ESG-komite som en naturlig plattform for å diskutere bærekraftstematikk. Videre tiltak vil fortløpende bli diskutert i ESG-komiteen.

Vi har i løpet av året hatt dialog med en rekke selskaper, både selskaper vi er investert i og som vi vurderer å investere i. Vi har også stemt på generalforsamlinger. I løpet av 2019 har vi avgitt 3361 stemmer på 241 generalforsamlinger. Dette tilsier en stemmegrad på 100 prosent. Vi har ved 209 tilfeller stemt mot selskapets an-

befaling. Der vi stemmer mot selskapets forslag gjelder dette typisk saker rundt incentivprogrammer og kompensasjon til ledelse og styre, valg av styremedlemmer, innskrenkede aksjonærrettigheter. I tillegg har vi stemt for forslag som vedrører økt rapportering, åpenhet og retningslinjer innen ESG.

I tillegg til å stemme på generalforsamlinger sitter vi også i flere valgkomiteer. Valgkomitéens oppgave er å velge selskapets styre. Dette er et viktig arbeid som vi gjør sammen med andre store eiere i selskapene.

Vi sitter pr 31.12.2019 i følgende valgkomiteer:

I NORGE:

XXL, Multiconsult, Kongsberg Gruppen, Tomra og Borregaard

I SVERIGE:

Axfood, Beijer Alma, Addnode, Byggmax, Adlife og AQ Group.

Aktive eiere i 2019	Antall selskaper
Selskapsdialog 2019	61
- Strategi og rapportering	41
- Tema og hendelser	15
Generalforsamlinger	241
- Antall stemmer	3.361
- Stemmer mot selskapets forslag	209
Valgkomité	11
- Nye 2019	2
Observasjon	5
- Eksisterende	4
- Nye 2019	3
- Fjernet 2019	2
Eksklusjon	1
- Eksisterende	1
- Nye 2019	0
- Fjernet 2019	0

Årshjulet

Ved inngangen av 2019 valgte vi tre temaer vi skulle fokusere ekstra på i det kommende året. Temaene vi valgte var korrupsjon, karbonavtrykk og belønningsmodeller. Gjennom året har vi hatt eksperter innen temaene som har holdt foredrag for forvalteravdelingen. Hensikten med dette var å gi oss bedre forståelse av problemstillingene knyttet til disse temaene, og også hvilke spørsmål vi kan stille selskapene rundt deres håndtering av disse problemstillingene. Dette har vært både lærerikt og nyttig for oss, og vi har tatt dette med videre i møtene med våre selskaper.

Belønningsmodeller

I årets første halvår var belønningsmodeller noe vi diskuterte mye med selskapene vi eier i forbindelse med selskapenes generalforsamlinger. Blant de 209 tilfellene der vi stemte mot selskapets forslag på generalforsamlinger er flertallet knyttet til kompensasjonsordninger for ledelsen. Vi stiller oss kritiske når ordningene er for kort-siktige eller utydelige. Vi hadde også en gjennomgang med en ekstern ekspert på området ulike typer belønningsmodeller, og hvordan utformingen av belønningsordninger har utviklet seg de siste årene. Det var også en god anledning å fremme våre synspunkter på hvordan vi ønsker at belønningsmodeller bør utformes. Dette tar han med seg videre i sin rådgivningsrolle mot selskapene. Dette er nyttig kunnskap å ha med seg når vi skal vurdere selskapenes foreslåtte ordninger i forkant av generalforsamlingene. I mange tilfeller gir vi innspill i forkant, slik at endringene implementeres i forslaget som legges frem på generalforsamlingen. Dette arbeidet er viktig for å sikre at ledelsens belønningsstruktur er knyttet til langsiktige og tydelige krav for måloppnåelse.

Korrupsjon

Vi har snakket med flere av selskapene våre, på tvers av bransjer, om hvordan de håndterer korrupsjonsrisiko. Dette er en risiko som ligger i alle selskaper, men enkelte sektorer er mer eksponert enn andre, og hvor i verden selskapene opererer kan ha mye å si. Også på dette temaet har vi hatt en gjennomgang med en ekspert med lang erfaring fra korrupsjonsetterforskning. Han ga oss innblikk i utfordringene og konsekvensene av å ikke ha systemer for å fange opp økonomisk kriminalitet. Vi oppfatter at korrupsjon er høyt oppe på agendaen i selskapene vi eier.

Noe annet ville vært et rødt flagg, og et signal om at styret og ledelse ikke har god nok innsikt i selskapet. Dette er hygienefaktor for selskaper, ettersom konsekvensene er skadelige både for selskapet og for samfunnet.

Karbonutslipp

Utslippsrapportering er også et tema vi har fulgt opp og påvirket på i år. Vi har gjennom året invitert eksterne eksperter både fra academia og analyse-selskaper, for å få bedre innblikk i hvorfor og hvordan karbonutslipp bør rapporteres, og at det er viktig å sette tydelige mål. Vi ser at de fleste større selskapene i dag publiserer karbonavtrykk, men jobber fortsatt med å utbedre og sette klare mål for reduksjon. Samtidig publiserer mange av selskapene relative karbonutslipp. Dette er naturligvis svært viktig for selskapet å ha oversikt over, men det gjør det vanskelig å sammenligne tallet med andre. Utfordringene flere av de mindre selskapene peker på er kostnad og ressursbruk knyttet til dette, når utslipp i mange tilfeller er minimale, og at de har andre problemstillinger som er mer relevante å bruke ressurser på. Likevel er mange av de mindre selskapene også på god vei til å publisere karbonavtrykk, da dette mer eller mindre er et krav i dag. Vi kommer til å fortsette å påvirke selskapene til bedre rapportering på karbonavtrykk også fremover.

Selskapsdialog i 2019

Vi har tett oppfølging av våre investeringer gjennom løpende møter med ledelsen i selskapene. Dette er gode forum for dialog rundt strategi, samt selskapenes utfordringer og muligheter i både det korte og lange bildet. Det er som nevnt viktig for oss at selskapets ledelse evner både å tenke og handle langsiktig, og at rammene rundt selskapet tillater dette. Her kommer naturligvis også hensyn til bærekraft inn. Vi er opptatt av at ledelsen forstår hvordan selskapet påvirkes av endringer, men også hvordan

selskapet selv påvirker omverdenen – lokalt og globalt. Det legges stadig større ressurser på dette i selskapenes strategiske arbeid, noe som viser at selskapene tar dette på alvor.

Vi har i løpet av 2019 vært i kontakt med flere av selskapene vi er investert, både i form av fysiske møter, telefonsamtaler eller epost-korrespondanse. Under finner du et utvalg av selskapene vi har vært i dialog med i 2019.

ESSITY – VERNEDE SKOGER OG URFOLKS RETTIGHETER

Essity er en av verdens ledende hygiene- og helseselskaper. De selger produkter innen personlig pleie, papir til hjemmebruk og profesjonelle hygieneprodukter. Bærekraft er godt forankret i selskapet og de rapporterer godt. De er anerkjent for å være blant de ledende i bransjen. Essity produserer papirbaserte produkter hvor den viktigste innsatsfaktoren er papirmasse utvunnet av skog. Dette i seg selv er ikke noe problem, så lenge skogdriften er bærekraftig og følger visse retningslinjer. Det kan presiseres at Essity ikke selv driver skogdrift, men er kjøper av papirmasse. I juni 2019 lanserte Greenpeace en rapport

der de anklaget flere aktører, inkludert Essity, for å kjøpe papirmasse (pulp) som stammer fra verneede skoger i Nord-Europa. Skogvern er nødvendig for å beskytte arts mangfold for å opprettholde balansen som kreves for at økosystemene skal bestå. Samtidig kan skogdrift i enkelte områder også påvirke lokalbefolkningen negativt. For å sikre at produkter er fremstilt på en bærekraftig måte finnes det flere sertifiseringsordninger. Etter det vi kan lese er anklagene til Greenpeace knyttet til en rapport med samme tema de utarbeidet i 2017, og kritikk rettes mot Essity for å ikke ha forbedret praksisen tilstrekkelig.

Selskapsdialog i 2019

Essity har vært åpne rundt kritikken, og har vært i dialog med Greenpeace for å tilbakevise anklagene. Vi tok kontakt med analysebyrået Sustainalytics for få innspill til hva som kreves av Essity for at de skal «frifinnes». Punktene vi tok med oss i dialog med Essity var om de offisielt har uttalt hvilke tiltak de igangsetter, og om de rapporterer på hvor stor andel av deres innkjøp som er FSC-sertifisert*.

Essity forklarte til oss at de var i dialog med en rekke NGOs*, både WWF og Greenpeace, i tillegg til en rekke

organisasjoner knyttet til urfolks rettigheter. De har utarbeidet mål og nye retningslinjer som er i tråd med tilbake melding de har fått fra eksterne interessenter. De kunne også fortelle at de hadde kommunisert en tydelig forpliktelse til at alt råmateriale de bruker skal komme fra bærekraftig skogdrift. De har i dag 76 prosent av all innkjøpt papirmasse som er FSC-sertifisert og vil rapportere på fremgang i årsrapporten for 2019. Vi opplever at Essity er blant de beste i klassen her, men vil følge dette videre.

* FSC er en sertifisering for bærekraftig skogbruk.

* NGO er ikke statlige organisasjoner

Palmeolje blir brukt i en rekke produkter, og du finner det i alt fra mat og såpe til drivstoff. Forbruket i verden nådde hele 65 millioner tonn i 2018 og den økte produksjonen er en trussel for både regnskog og urbefolkninger. Dette har flere NGO'er, som blant annet regnskogsfondet, satt søkelyset på de siste årene. Palmeoljeplantasjer etableres ved å hugge eller brenne ned eksisterende skog, noe som er skadelig for både artsmangfold, dyreliv, lokalbefolkningen og klimaet. De største eksportørene av palmeolje

er Indonesia og Malaysia, men også regnskog i Sør-Amerika og Sentral-Afrika trues. Dette er alvorlig, og krever at både selskaper, myndigheter og investorer tar ansvar. Vi tok kontakt med det finske selskapet Neste, som er en av verdens største produsenter av biodisel, for få innblikk i hvordan de jobber med disse utfordringene. Neste er å finne på en tredjeplass over verdens mest bærekraftige selskaper (Corporate Knights 100). Samtidig er selskapet en forholdsvis stor kjøper av palmeolje som sto for 17

prosent av selskapets input av fornybare ressurser i 2018. Neste kunne fortelle at all palmeolje de bruker er fullt sporbar og sertifisert, og denne informasjonen, inkludert både hvem og hvor de kjøper fra er tilgjengelig på deres hjemmesider. De stiller strenge krav til sine leverandører som må forplikte seg til å følge Neste's avskogningsprinsipper og krav knyttet til arbeidsvilkår og lokalsamfun-

net. De kunne også fortelle at alle leverandører gjennomgås før en avtale inngås. Dersom en leverandør viser seg å bryte med prinsippene vil de avbryte kontrakten, om positiv påvirkning ikke ansees som realistisk. Neste antar at andelen palmeolje i deres input-miks vil reduseres i årene som kommer.

A.O.SMITH – RAPPORTERING

Vi observerer at amerikanske selskaper ligger etter europeiske selskaper hva gjelder rapportering på bærekraftsinitiativer, retningslinjer og bærekraftsmål. Vi har derfor regelmessige møter med våre amerikanske selskaper for å kommunisere våre forventninger til rapportering, målsetting og oppfølging av deres bærekraftsarbeid.

Et selskap vi hadde møte med i 2019 er A.O. Smith. A.O. Smith sin hovedvirksomhet er produksjon og salg av varmtvannsberedere av ulike typer. Den største ESG-risikoen i selskapets virksomhet, slik vi ser det, ligger i energiintensiteten i produksjonen av deres produkter, som inneholder mye stål. Vi savner bedre rapportering av energiforbruk og karbonutslipp fra produksjonen. Selskapets respons er at de jobber med dette, men at de har vært litt avventende fordi de synes kostnadene ved den-

ne typen rapportering er høye. De påpeker også at deres amerikanske investorer ikke etterspør dette, noe vi også hører fra mange andre selskaper. Vi oppfordret dem til likevel å få fortgang i dette arbeidet, og påpekte at kravene fra kunder og investorer vil øke drastisk de nærmeste årene, noe som gjør at det haster å få dette på plass.

Vi oppfordret også selskapet til å ta en mer tydelig posisjon som produsent av energieffektive produkter som kan bidra til betydelige reduksjon i energiforbruket til oppvarming av vann og bygninger. Selskapet har produkter som er ledende på energieffektivitet og det er i deres, og miljøets, interesse at kunder i større grad er villige til å betale for nye energieffektive produkter som kan erstatte gamle, energikrevende produkter.

Selskapsdialog i 2019

Vest-Sahara behandles av FN som Afrikas siste uløste kolonispørsmål. Deler av territoriet er okkupert av nabolandet Marokko. Marokkanske styrker tok kontroll over territoriet i 1975, i strid med folkeretten og en uttalelse fra den internasjonale domstolen i Haag. Økonomisk aktivitet i Vest-Sahara kontrolleres av den marokkanske regjeringen, som tilbyr skattelette og subsidier til flere marokkanske bosettere i de okkuperte områdene.

De siste årene har imidlertid den internasjonale bevisstheten om de etiske problemene knyttet til å investere i det okkuperte området økt. Flere utenlandske selskaper har trukket seg ut som følge av negativ medieomtale eller press fra etisk bevisste aksjonærer. Et av Marokkos hovedmotiver bak okkupasjonen av Vest-Sahara, har alltid vært områdets verdifulle naturressurser. Mens Marokko finansierer okkupasjonen gjennom naturressursene i området, er de fleste saharawiene forvist til et liv i flyktingleirer. En lang rekke FN-resolusjoner og internasjonale konvensjoner definerer denne typen aktivitet som ulovlig.

ODIN har gjennom mange år vært investert i Atlas Copco gjennom våre fond ODIN Norden, ODIN Sverige og ODIN Global. Gjennom kontakt med Støttekomiteen for Vest-Sahara har vi blitt gradvis mer kjent med Atlas Copco sitt engasjement i Vest-Sahara. Atlas Copco har alltid forsvart lovligheten ved operasjonene i Vest-Sahara, men har

ikke svart på punktet om det saharawiske folkets ønsker. EU-domstolens generaladvokat påpeker saharawienes suverene rett til selv å forvalte sine naturressurser, og Marokko har altså ikke et legitimt krav på territoriets fosfat.

I 2013 ble det avdekket at Atlas Copco har levert utstyr til den kontroversielle Bou Craa fosfatgruven i Vest-Sahara og levert vedlikeholdsutstyr til gruven. Selskapet har så langt forsvart sin virksomhet i området. Atlas Copco sin kunde er eid av marokkanske myndigheter.

Gjennom 2019 har ODIN hatt møte med Støttekomiteen for Vest-Sahara for å bli bedre kjent med problemstillingen. Støttekomiteen for Vest-Sahara er en medlemsorganisasjon som jobber for en fredelig løsning av Vest-Sahara-konflikten.

I september 2019 hadde ODIN samtale med Atlas Copco rundt problemstillingen hvor vi ønsker å avklare hvorvidt Atlas Copco har en klient i Vest-Sahara, eller om alle Vest-Sahara-aktivitetene er overtatt av Epiroc. Epiroc er Atlas Copco sin tidligere gruve divisjon som ble skilt ut av selskapet i 2018. Vi synes de første svarene vi fikk rundt engasjementet i Vest-Sahara var uklare, og ikke tydelige nok på om Epiroc har tatt over eventuelle serviceavtaler. Vi kommer til å fortsette å følge opp problemstillingen med selskapet framover.

Vi ønsker å investere i selskaper som tar samfunnsansvar, tar ansvar for miljøet, og som har styringsmekanismer på plass som gjør at de stadig forbedrer seg og minimerer risikoen for uønskede hendelser i fremtiden. I så måte ønsker vi hovedsakelig å investere i selskaper som «har alt på stell». I noen tilfeller velger vi likevel å investere i selskaper som historisk ikke har oppfylt krav til ansvarlig drift, men hvor vi ser klare tegn til forbedring. Det er to grunner til det. For det første ser vi at markedet i mange tilfeller ikke priser inn en bedre, mer ansvarlig fremtid

for disse selskapene. Mange investorer baserer seg kun på eksklusjon og velger derfor å ikke være investert i selskaper som ikke oppfyller gitt krav. Dette fører til feilprising som vil bli rettet opp hvis selskapene forbedrer seg og investorer kommer tilbake til selskapet. For det andre tror vi på påvirkning, enten som enkeltaksjonær eller gjerne i samarbeid med andre investorer. Hvis man vil påvirke et selskap til å forbedre seg kan man ikke overlate eierskapet til andre investorer, som ikke nødvendigvis har den samme motivasjonen til å være en pådriver for endring.

Den amerikanske storbanken Wells Fargo er et eksempel på et selskap som har begått feil, men hvor det jobbes med store endringer for å unngå lignende feil i fremtiden. Vi investerte i Wells Fargo etter at det hadde blitt kjent at ansatte i banken hadde åpnet bankkontoer for kunder uten deres samtykke. Motivasjonen bak dette var et belønningssystem som belønnet de ansatte basert på antallet nye produkter solgt til eksisterende kunder. Et sterkt press fra ledelsen for å nå årlige resultatmål førte til adferd fra de ansatte som ikke var i kundens interesse.

Selv om etableringen av nye konti uten kunders samtykke ikke har hatt noen vesentlig positiv effekt på bankens resultat, belyste adferden en ukultur i selskapet som gikk helt opp til toppledernivå og konsekvensene har derfor vært dramatiske. I tillegg til tilbakebetaling av honorarer måtte Wells Fargo inngå forlik i et gruppesøksmål mot

banken. De har blitt pålagt å holde balansen uendret til bedre kontrollrutiner er på plass, og hele toppledelsen samt flere styremedlemmer har måttet gå av. Vi tror at dette vil føre til store positive endringer i banken, selv om det vil ta tid. Wells Fargo er en bank som historisk har vært kjent for å være en ganske så traust bank med lav toleranse for risikable utlån. Så selv om den senere tids skandaler har vært omfattende, er de på mange måter unike i et historisk perspektiv. Vi tror derfor at Wells Fargo kan vinne tilbake tilliten fra eksisterende og potensielle nye kunder.

I oktober ble Charles Scharf ansatt som ny administrerende direktør. Han har tidligere vært sjef i Visa og i Bank of New York Mellon. Det var viktig for selskapet å få en ny leder på plass, og vi ser frem til å se hvordan han kan bidra til å sette en strek over bankens tidligere problemer.

Selskapsdialog i 2019

NORDISKE BANKER – ANTI-HVITVASKINGSRUTINER

Nordiske banker har fått gjennomgå for svak internkontroll det siste året, og anti-hvitvaskingsrutiner er et naturlig diskusjonstema i samtaler med bankene vi er investert i. Vi har møtt Danske Bank flere ganger, og har også vært i møte med Handelsbanken, DNB og ING Groep der dette har vært tema.

Danske Bank er fortsatt under etterforskning for hvitvasking (les mer i årsrapport 2018). Vi møtte representanter fra konsernledelsen i banken både i juni og i desember 2018 for å diskutere situasjonen. Vårt inntrykk var at Danske Bank var på riktig vei, og at de har lagt ned mye jobb for å rydde opp i dette. Danske Bank har ansatt over 1500 personer som skal jobbe med anti-hvitvaskingsprosesser i banken, og incentivene for å ikke gjøre samme feil på nytt bør være på plass. Vi møtte de igjen i juni 2019 der det ikke kom så mye nytt, annet enn at de fortsatt iverksetter forbedringer og samarbeider med myndigheter. Det markedet venter på nå er størrelsen på boten (eventuelt bøter). Etter en helhetsvurdering rundt fremtidig potensiale for verdiskaping, solgte vi i løpet av første halvår aksjene våre i Danske Bank. Swedbank ble våren

2019 dratt inn i hvitvaskingssaken i Baltikum. Avsløringen fikk mye presse, spesielt ettersom administrerende direktør tidligere hadde bekreftet for markedet at de ikke hadde noen innblanding her. I tillegg fikk banken kritikk for å ha informert de største aksjonærene om saken før den ble sluppet. Vi satte selskapet på observasjonslisten da vi eier obligasjoner i Swedbank.

I løpet av høsten ble også DNB og SEB dratt inn i hvitvaskingsproblematikken. Et islandsk fiskeriselskap skal ha brukt DNB til å overføre 640 millioner kroner til et skatteparadis. DNB sier banken stengte kontoene i 2018. Programmet «Uppdrag granskning» på SVT rapporterer om mistanke om hvitvasking i Baltikum. SEB har kommentert at de har utbedret sine rutiner, men kan likevel ikke garantere at banken ikke har blitt brukt til hvitvasking. Dette er en vedvarende risiko blant banker, der rutineene tilbake i tid har vært altfor svake. Bankene har i mange tilfeller sagt de selv har vært for 'naive'. Vårt inntrykk er at bankene bruker mye ressurser på å rette opp svakhetene, og bør være mer rustet nå, men dette er fortsatt et viktig samtalemne i dialog med bankene.

Strategi og rapportering

Flere av selskapene vi er investert i tar kontakt med aksjonærene for å få innspill på hva de kan forbedre i sitt bærekraftsarbeid. I løpet av året har vi bidratt i utviklingen av bærekraftsstrategien til svenske Intrum. Vi ga innspill om hva vi mener de bør fokusere på fremover, og er spent på resultatet av prosessen. Vi har også vært i dialog med spillselskapet Embracer om hvordan de jobber med bærekraft, der vi fikk innsyn i og ga innspill på deres planer fremover. Vi er positive til å hjelpe selskapene våre i deres videreutvikling av sine bærekraftsstrategier.

Selskapene i Norden, og for så vidt også Europa, er langt fremme på dette området. Resten av verden henger typisk noe etter. Dette er noe vi vurderer før vi skal investere i selskaper. Et eksempel på dette i år er da vi valgte bort et selskap i fremvoksende markeder på grunn av manglende rutiner og krav til palmeoljeleverandører.

I selskapene vi er investert i kan vi bidra til bedre rapportering og samtidig få en bedre forståelse av selskapets risiko og muligheter fremover. Vi tok kontakt med et av våre innehav i fremvoksende markeder. Garware Technical Fibers, som produserer nett og garn, og blant annet leverer nettene til fotballmål. Vi tok kontakt for å høre hvordan de håndterte utfordringene knyttet til både arbeidsvilkår og plastavfall. Vi fikk en grundig tilbakemelding fra ledelsen, som kunne fortelle hvordan de jobber med dette og hva de tenker fremover.

I tillegg til å diskutere spesifikke temaer innen bærekraft med selskapene, etterspør vi også rapportering. I år har vi vært i dialog i mange av selskapene våre på dette punktet. Vi har blant annet kontaktet kanadiske Constellation Software, og PolyOne, både for å høre deres syn på bærekraft, samt for å etterspørre bedre rapportering.

Utelukkelse og observasjon ...

I tillegg til å ekskludere selskaper basert på produkter eller tjenester de leverer, utelukker vi også selskaper basert på deres adferd. Vi vil alltid forsøke å påvirke selskapet til forbedring før vi eventuelt velger å utelukke selskapet. Dersom vi mistenker at et porteføljeselskap kan være i brudd med våre retningslinjer vil selskapet havne på vår interne observasjonsliste. Om selskapet forbedrer praksisen som førte til hendelsen vil selskapet kunne fjernes fra observasjonslisten etter en stund. Dersom vi hverken ser evne eller vilje hos selskapets ledelse og styre til å forbedre seg, vil selskapet ekskluderes.

Norsk Hydro ble satt på observasjonslisten vår i forbindelse med problemene ved Hydro-eide Alunorte i Brasil. Dette startet med et kraftig regnskyll som førte til ut-

slipp fra fabrikkområdet ved anlegget i februar 2018, der miljømyndigheter og en regional domstol påla alumina-raffineriet redusert produksjon. Produksjonsforbudet ble i vår løftet etter en høring der en tredjepart vurderte anlegget som trygt. Vi har hatt flere møter med ledelsen, og i kombinasjon med undersøkelser fra vårt analysebyrå er vår vurdering at selskapet har håndtert hendelsen på en god måte, og at de har gode rutiner på plass både for å forhindre og for å håndtere lignende hendelser i fremtiden. Vi fjernet selskapet fra observasjonslisten sommeren 2019.

Under kan du se vår observasjons- og eksklusjonsliste, samt endringer gjennom året:

Observasjonsliste			
Dato	Selskap	Fond	Årsak
04.07.2018	Danske Bank	ODIN Kreditt, ODIN Europeisk Obligasjon	Hvitvaskingsanklager
11.09.2018	Wells Fargo	ODIN USA	God forretningskikk
22.03.2019	Swedbank	ODIN Kreditt	Hvitvaskingsanklager
14.11.2019	DNB	ODIN Kreditt/ODIN Europeisk Obligasjon/ODIN Norge/ODIN Norsk Obligasjon/ODIN Likviditet	Hvitvaskingsanklager
19.11.2019	SEB	ODIN Kreditt	Hvitvaskingsanklager
Eksklusjonsliste			
Dato	Selskap	Fond	Årsak
01.02.2018	Fortive Corp.	ODIN USA	Involvert i atomvåpen
Endringer			
Dato	Selskap	Årsak	Endring
22.03.2019	Swedbank	Hvitvaskingsanklager	Satt på observasjonsliste
04.06.2019	Danske Bank	Hvitvaskingsanklager	Fortsatt observasjonsliste - ut av ODIN Norden
06.06.2019	ING Groep	Hvitvaskingsanklager	Fjernet fra observasjonsliste. Ut av ODIN Europa
31.07.2019	Norsk Hydro	Utslipp i Brasil	Fjernet fra observasjonsliste
14.11.2019	DNB	Hvitvaskingsanklager	Satt på observasjonsliste
19.11.2019	SEB	Hvitvaskingsanklager	Satt på observasjonsliste

Karbonavtrykk

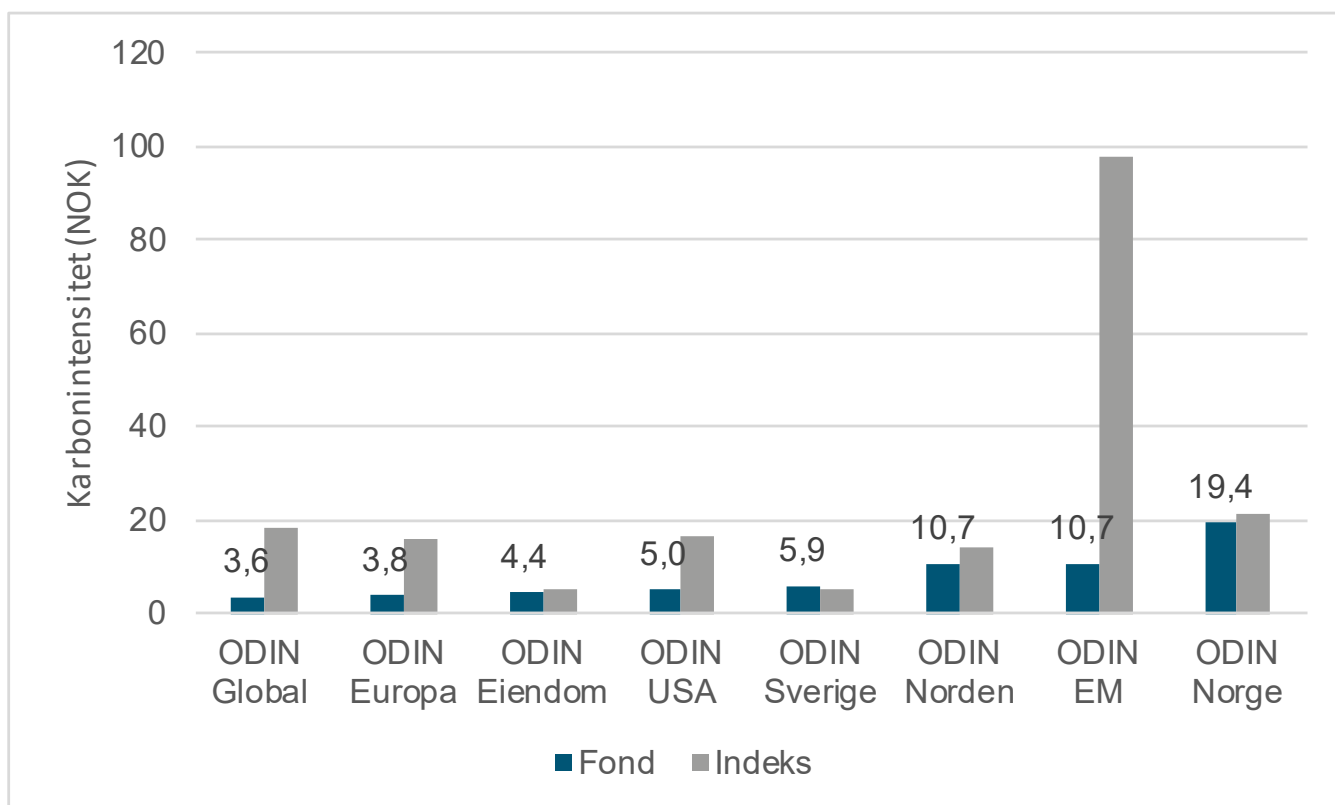
Vi startet i 2017 å måle karbonavtrykket i våre porteføljer. Karbonavtrykk, her målt ved karbonintensitet, på fondsnivå gir et bilde av hvor store utslippene er for selskapene i en gitt portefølje målt mot inntektene. Jo lavere tallet er, jo bedre. Ikke alle selskaper rapporterer sine karbonutslipp og vi må estimere dette basert på sammenlignbare selskaper. Hensikten med å rapportere karbonavtrykk for våre fond er å påvirke selskapene til å måle egne utslipp og sette mål for reduksjon fra dagens nivå.

Karbonavtrykk er en måte å måle fondets eksponering mot utslippsintensive selskaper. Karbonavtrykket viser porteføljeselskapenes utslipp (CO₂e over ett år) i forhold til deres omsetning (årlig omsetning i fondets valuta),

justert for porteføljevekt. Beregningene er ikke utfyllende fordi de ikke inkluderer alle indirekte utslipp. Eksempelvis er det slik at selskapets utslipp forbundet med innkjøpt elektrisitet (som er et indirekte utslipp (Scope 2) inkluderes, men utslipp forbundet en underleverandørs innkjøpte elektrisitet inkluderes ikke (Scope 3). Vi har tatt utgangspunkt i den nye veiledningen foreslått av Svenska Fondbolagens Förening og brukt analysebyrået Sustainalytics for å utføre beregningene på våre aksjefond. Nøkkeltallet som vurderes er fondets karbonintensitet ut i fra beregninger gjort med siste tilgjengelig data pr. 31. desember 2019.

Les mer om hvordan vi beregner karbonavtrykk [her](#)>>

Karbonavtrykk for våre aksjefond i 2019

Samarbeid og utvikling

Arbeidet med bærekraft og ansvarlige investeringer er en kontinuerlig prosess, og det er nyttig å samarbeide med andre investorer for å forbedre vårt bærekraftsarbeid. Derfor deltar vi i ulike forum for kunnskapsutveksling, og vi er blant annet medlem av Norsif, Swesif og Nues. Internt i selskapet er det også viktig å fornye kunnskap, og med jevne mellomrom tar vi inn eksterne aktører som kan gi oss dypere innsikt i aktuelle temaer. Det er også svært nyttig å møte NGO'er som er eksperter på ulike tematikker, slik at vi kan være tydeligere i forventningene vi stiller til våre selskap. Gjennom medlemskap i PRI (Prin-

ciples for Responsible Investment) har vi mulighet til å gå sammen med andre investorer for å påvirke selskaper og sette fokus på enkelte temaer.

Som et ledd i vårt arbeid har vi i 2019 opprettet en ESG-komitee. Denne består av ansatte i ODIN på tvers av avdelinger og kontorer der formålet er å nå frem til gode løsninger, svare på spørsmål fra kunder i ulike segmenter og sørge for at vi kan ligge i front. I 2020 skal vi jobbe ytterligere med strategien knyttet til bærekraft, og ESG-komiteen vil spille en sentral rolle i dette arbeidet.

Walk the talk

Vi er opptatt av at selskapene vi investerer i oppfører seg ansvarlig og søker stadig forbedring. Dette gjelder også for ODIN selv som selskap. ODIN er et datterselskap av SpareBank 1 Gruppen, og har kontorer i Norge, Sverige og Finland. Hovedkontoret ligger i Oslo, og det er her de aller fleste ansatte sitter.

For å sørge for å minimere vårt avtrykk har vi gjort flere tiltak internt. I løpet av 2020 skal vi føre og publisere klimaregnskap, noe som gjør det mulig å sette flere konkrete mål. Dette betyr ikke at vi ikke har hatt fokus på dette før. Det handler om å være bevisste på forbruk, unngå sløsing, og bruke klima- og miljøvennlige løsninger det det er mulig.

Bevisst forbruk

- Strømforbruk
- Papir & printing
- Engangsutstyr/bestikk
- Formål med flyreiser

Unngå sløsing

- Fokus på å minimere matsvinn, samt planlegger for å minimere emballasje.
- Alt søppel skal sorteres.

Bruke klima/miljøvennlige løsninger der det er mulig

- Alt engangsutstyr i plast og papp fases ut til fordel for resirkulert materiale

Som julegave i 2019 fikk alle ansatte drikkeflasken "Ocean Bottle". Dette bidrar til å minske antall engangsglass ol. som blir brukt. I tillegg går 30 prosent av inntektene fra flasken til plastinnsamling i regi av resirkuleringsfirmaet The Plastic Bank, som sysselsetter lokalbefolkning i Brasil, Haiti, Filippinene og Indonesia med innsamling av plast. En flaske finansierer en innsamling som tilsvarer 1000 plastflasker fra havet. Les mer om Ocean Bottle her >>

Hvert år gir også ODIN en julegave til veldedige formål som ansatte stemmer frem. I 2019 gikk julegavene til Redningssselskapet, Sykehusklovnene og Regnskogsfondet.

ODIN Fonder, vår filial i Sverige, har i mange år vært sponsor for Hand in Hand, som jobber for en verden uten fattigdom og barnearbeid. Gjennom mikrolån hjelper de først og fremst kvinner med å starte små bedrifter. Takket være den økte inntekten kan kvinner forbedre livene for sin familie og seg selv. Hand in Hand sin arbeidsmodell bidrar til 12 av FNs 17 globale bærekraftsmål. Les mer om Hand in Hand her >>

Vi ser frem til å jobbe videre med dette, og sette nye mål i 2020!

Målsetting 2020

I 2020 vil vi fortsette å følge opp selskapene vi eier. I ODIN har vi et stort innslag av små og mellomstore selskaper i våre porteføljer, hvor vår stemme er viktig. Disse selskapene er mindre representert blant de største forvaltningshusene, og her mener vi at vi kan gjøre en forskjell.

ODIN støtter FN's bærekraftsmål og vil jobbe med selskapene våre (og oss selv) for å nå de målene som er satt for 2030.

I år, som i fjor, velger vi ut tre temaer vi vil legge ekstra fokus gjennom året. To av disse kan knyttes til mål 13 og 8.

Dette vil være:

- Selskapenes målsettinger knyttet til klimautslipp og miljø (SDG 13)
- Arbeidsvilkår i selskapene (SDG 8)
- Interessekonflikter

Vårt mål er å skape verdier for våre andelseiere. Vi mener veien å gå for å innfri dette er ved å investere i selskaper som tenker langsiktig, og som er godt forberedt på å møte kravene som samfunnet stiller.

Vi er opptatt av å finne de gode selskapene der ute, og hensyn til bærekraft går hånd i hånd med vår investeringsfilosofi.

Dette en del av finans som er i stor utvikling, både med tanke på tilgjengelig informasjon og rapportering, men også nye standarder som blir satt. Vårt mål er å være en ledende aktør på dette området og bidra til en bedre fremtid.

VEGARD SØRAUNET
INVESTERINGS DIREKTØR

ODIN Forvaltning, Fjordalléen 16, N-0250 OSLO, Postboks 1771 Vika, N-0122 OSLO
Telefon: +47 24 00 48 00, Organisasjonsnummer: 957 486 657
Selskapet er et heleid datterselskap av SpareBank 1 Gruppen AS

odinfond.no